

غزوه خیبر

خیبر، منطقه ای است وسیع و حاصل خیز در 32 فرسنگی شمال مدینه منوره و در عصر رسول خدا(ص) این ناحیه در اختیار یهودیان قرار داشت و تعداد جمعیت آنان در حد...

وقوع غزوه خیبر در سال هفتم هجری قمری

خیبر، منطقه ای است وسیع و حاصل خیز در 32 فرسنگی شمال مدینه منوره و در عصر رسول خدا(ص) این ناحیه در اختیار یهودیان قرار داشت و تعداد جمعیت آنان در حدود 20000 نفر تخمین زده می شد که از میان آنان، دو هزار نفر جنگ آور و مبارز بوده و مردان دلاور و رزمجویی چون "مرحب خیبری" در میان آنان به چشم می خوردند.

یهودیان خیبر با پناه دادن به یهودیان فتنه جوی مدینه و همکاری و همدستی با سایر دشمنان اسلام، خطری برای مسلمانان بودند.

بدین جهت، پیامبر اکرم(ص) پس از بازگشت از سفر حدیبیه و انعقاد صلح با مشرکان قریش و کسب اطمینان از سوی آن ها، متوجه یهودیان ساکن خیبر گردید و با هزار و چهارصد و به روایتی با هزار و ششصد رزمنده مسلمان عازم خیبر شد و پرچم سپاه اسلام را به دست توانای "امیر مؤمنان علی بن ابی طالب(ع)" سپرد و "سباع بن عرفطه غفاری" و به روایتی "غیله لیثی" را جانشین خویش در مدینه نمود.

اما هنگامی که به ناحیه خیبر وارد شد، با دژهای استوار و محکمی چون: ناعم، قموص، کنیه، نسطاة، شق، وطیح و سلاط روبرو گردید.

یهودیان برای حفاظت و کنترل خارج دژها، در کنار هر دژی، برج مراقبت ساخته و با گماشتن نگهبانانی در آن، جریان خارج دژ را به داخل گزارش می کردند.

ساختمان برج ها و دژها طوری ساخته شده بود، که ساکنان آن بر بیرون قلعه، تسلط کامل داشتند و با ایجاد منجنیق و ابزارهای دیگر می توانستند مهاجمان را سنگباران کنند.

برخی از دژها در تهاجم های آغازین سپاه اسلام گشوده شدند ولی برخی دیگر به سبب وجود مدافعان دلیر و استحکام دژها، نفوذ ناپذیر بودند و مدتی در محاصره سپاه اسلام قرار داشتند و پیامبر(ص) با اعزام فرماندهانی چون ابوبکر، عمر و افرادی دیگر قصد باز کردن آن ها را داشت ولی کارها به سختی پیش می رفت و گاهی با ضعف و ترس برخی از فرماندهان کم جرئت، پیش روی مسلمانان به بن بست می رسید.

اما از روزی که پیامبر(ص) فرماندهی مهاجمان را بر عهده امیرمؤمنان(ع) گذاشت، آن حضرت با شهامت و دلیری تمام، به سوی یهودیان هجوم آورد و با کشتن مردان جنگنده و رزمجویی چون مرحب خیبری و گشودن درهای بزرگ دژ با دست های توانای خویش، بارقه فتح و پیروزی را برای مسلمانان و خرسندی خدا و رسول گرامی اسلام(ص) را به ارمغان آورد. به طوری که پیامبر(ص) در ستایش قهرمانی و دلاوری حضرت علی(ع) و کارساز بودن نبرد و جهاد او فرمود: قد بلغني نبأك المشكور و صنيعك المذكور، قد رضي الله عنك و رضيت أنا عنك؛ ای علی! خبر ستایش آور و کارآمدی قابل تقدیرت به من رسید. خدا از تو خرسند است و من نیز خرسند و شادمانم.

بدین ترتیب، دژهای استوار خیبر یکی پس از دیگری به دست حضرت علی(ع) و سپاهیان مبارز اسلام گشوده شد و فتح بزرگ دیگری نصیب مسلمانان گردید.

درباره وقوع این جنگ ظفرمند به رهبری پیامبر اکرم(ص)، اتفاق چندانی میان مورخان و سیره نویسان نیست. زیرا برخی از آنان پانزدهم محرم، برخی اواخر محرم، برخی ماه صفر، برخی اول ربیع الاول، برخی جمادی الاولی و برخی نیز 24 رجب سال هفتم قمری را روز پیروزی مسلمانان می دانند.